

Qui vol lluir d'autonomia, ha de patir una capital

Mentre l'Ajuntament de Barcelona es veu lligat de mans i peus a l'hora de fer projectes a llarg terme, la Generalitat mira cap a Madrid i parla d'«usurpació de funcions» per part del Ministeri de Cultura.

Montserrat Casals

La Generalitat i l'Ajuntament, una enfront de l'altre, i sovint enfrontades.

Hi ha qui glossa Barcelona com una ciutat de prodigis. Hi ha qui augura la seva reconversió en un plató cinematogràfic inigualable. I, en definitiva, entre fantasia i realitat, Barcelona és una jugadora que encara va necessàriament amb crosses, sense acabar-se de decidir entre la definitiva consagració, aquella que descriuen les més prestigioses i cares revistes del disseny («la ciudad que nace», «la ciudad que descubre», «la ciudad imperturbable que ha sido», «la ciudad de moda», escollim frases fetes amb què se la bateja), o la correcta mitjanja d'uns espais que, ja que no poden créixer més, es limiten a circumscriure les seves habilitats envers uns objectius més propis de la capital provincial. La literatura que defensa aquesta segona ambició, ens parla també de descentralització, de la necessària consecució d'un estatus igualitari que s'eixampli més enllà de les muralles invisibles d'un terme municipal, fetes les muntanyes deformes i plenes d'escombraries (vegi's la ciutat meridiana, arribant des de Sabadell, o des de Cadaqués), i de parets mitgeres d'uns blocs de pisos que han pujat tan amunt que ni tan sols permeten que els joves grafitòmans les converteixin en pissarres immenses per inscriure-hi referències als desbarats col·lectius més recents.

Els que més pateixen aquesta indefinició són, és clar, els barcelonins, però qui més la critica és la mateixa administració local, els responsables de l'Ajuntament de Barcelona que, diuen, es veuen lligats de mans i peus a l'hora de fer projectes amb una certa coherència a llarg terme, gairebé convençuts que l'administració que a ells hauria d'administrar-los, és a dir, la Generalitat, no intervé, i no interviurà, en el procés de generació d'uns pressupostos, adequats, generosos, que farien possible la carrera urbanística —en el ple sentit— de la ciutat de Barcelona. «Els suports als plans culturals de l'ajuntament, de part de la Generalitat de Catalunya, són nuls», acusen, taxatiu.

Beques d'Especialització Professional

TECNOLOGIES INDUSTRIALS

TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ

GESTIÓ DE LES TECNOLOGIES

DISSENY INDUSTRIAL I DE MODA

Dirigides a:

Titulats superiors i de grau mitjà,
segons tipus de beques.

Anunci:

Anunci de la convocatòria al Diari Oficial
de la Generalitat Valenciana

Termini d'inscripció:

Fins al 7 de juliol de 1988, a les 14 hores.

Informació:

IMPIVA. Institut de la Mitjana i Petita Indústria
Valenciana.

Plaça de l'Ajuntament, 6 - 46002 València (Espanya)
Tel. (96) 351 01 00 Ext. 17-22. Tèlex: 62210 IPIVA-E
Telefax (96) 351 40 64.

 GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA D'INDUSTRIA, COMERC I TURISME

I M P I V A

Fent un repàs a la història dels últims anys des que Jordi Pujol va entrar al Palau de la Plaça de Sant Jaume, des de l'altra banda de carrer s'observen tres etapes un punt distintes: Max Cahner, als inicis, no podia fer gran cosa perquè ell mateix no disposava de recursos. Érem al moment de les negociacions amb l'estat central per als traspassos de competències en matèria cultural. Joan Rigol, per la seva banda, va tenir idees, però no va tenir ocasió de dur res a la pràctica. Era la crida a la reconciliació entre institucions, ubicades a la Plaça de Sant Jaume o no, amb l'elaboració de la proposta d'un alambinat Pacte Cultural. Joaquim Ferrer, tercer conseller, ja no ha pogut fer-hi res per canviar la tendència presidencial. Som al moment actual.

I aquesta tendència, ¿com definir-la? «Simplement, és la d'usurpació de funcions», en la percepció municipal: la Generalitat, amb la seva política de subvencions, dispersa, fa ella mateixa d'ajuntament i no estableix la diferència entre el que és una política de govern i una política de gestió. La Generalitat, per la seva banda, accepta i no accepta aquesta acusació feta des de l'ajuntament al mateix temps que els la retorna utilitzant quasi un antònim: «Els fan una política de concentració perquè no volen perdre», diu Miquel Vilar, subdirector general de la Conselleria de Cultura.

Però, de la part de la Generalitat, la crítica s'adreça, molt més severa, cap a Madrid. ¿Com es pot entendre que un Ministeri de Cultura que, pel que fa a les competències, en realitat, ja no hauria d'existir, hagi vist, en els últims temps, com se li augmentaven de manera considerable els seus pressupostos? «¿Què és, sinó això, la usurpació de funcions?», pregunta Vilar.

Mentre l'Ajuntament de Barcelona es queixa de l'abandó sistemàtic —en molts casos convertint-se en boicot— en què el deixa la Generalitat, aquesta, si bé admet que no sosté prou les iniciatives barcelonines perquè disposa d'un insuficient pressupost que ha de cobrir culturalment tot Catalunya en favor d'un equilibri democràtic, recorda que des de la conselleria hi ha establerts tres nivells d'ajuda municipal, que són els següents: el de les subvencions, corresponent a complir amb les demandes formulades per les mateixes administracions locals; el de subvencions a entitats concretes, públiques o privades sense afany de lucre, perquè puguin, al seu torn, invertir en d'altres projectes. Hi hauria també el capítol

d'ajudes al manteniment de certes institucions o edificis, on la conselleria no preveu destinar cap quantitat al municipi, però creu suplir la mancança amb el fet d'encarregar-se dels edificis mateixos de l'administració autònoma, alguns dels quals formen part del patrimoni artístic de la ciutat (per exemple, els palaus Marc i Moja).

Una gran part del pressupost de la Conselleria de Cultura es gestiona a través d'un ens autònom (d'espectacles i festes), la qual cosa dificulta, a l'hora de la veritat, donar dades efectives. La memòria de 1987 es clou al respecte dient que l'ens ha disposat de 412 milions de pessetes, xifra que representaria un 64% del pressupost total del mateix ens, per distribuir a la ciutat de Barcelona. Pel que fa als tres nivells abans esmentats, i també per l'any 1987, la Generalitat informa que ha destinat un 27% del seu pressupost del capítol de subvencions a Barcelona (uns 685 milions de pessetes); un 41% del total destinat a inversions en obres (uns 460 milions) i un 25% del total de les subvencions a entitats (uns 190 milions) a la capital catalana. Des de la Generalitat es recorda que totes aquestes xifres només inclouen les partides de Cultura i no impliquen, com fan altres administracions, àrees com Joventut i Esports. La pròxima obertura d'un banc de dades de tot tipus d'informació cultural al Palau Moja donarà l'oportunitat als catalans de conèixer concretament com han estat utilitzades cadascuna d'aquestes partides.

De moment, però, les queixes segueixen formulant-se: la Generalitat reparteix quantitats prou importants de diners però ho fa a «petites dosis», per tal d'accontentar un major nombre de persones que, per altra banda, ben poca cosa poden fer amb ajudes sovint insignificants, i, a l'inrevés, en determinats casos, també reparteix «enormes i desmesurades sumes de diners», cosa que produeix l'efecte contrari a l'abans mencionat entre el personal català, i que provoca un sentiment d'injustícia i dona lloc a fets fins i tot paradoxals (el cas Flotats: la professió teatral acusa de fomentar «teatre estranger fet per estrangers»).

Només queda un reducte en el qual, tant l'ajuntament com d'altres sectors implicats en el finançament cultural de Barcelona, veuen la possible fórmula que resolgui la tensió barcelonina. Es tracta del Gran Teatre del Liceu on la creació d'un consorci (amb participació dels propietaris del teatre, de l'ajuntament i la Generalitat, de la Di-

putació de Barcelona i del Ministeri de Cultura) apareix com una equilibrada mesura de cofinançament. Això no vol dir que els vells problemes artístics del Liceu estiguin ja resolts, però sí semblen trobar-se les vies de sortida per a un termini pròxim. Perquè el cofinançament és precisament la manera en què l'ajuntament busca la manera d'institucionalitzar, tal com succeeix a d'altres països europeus.

La qüestió és que l'Ajuntament de Barcelona té al seu càrrec tota una sèrie d'institucions culturals de gran magnitud que, probablement, depassen l'interès i la capacitat de gestió, i sobretot de finançament, municipals. Per exemple, dins la xarxa de museus de Barcelona, en destaquen uns quants que, tant pel seu contingut com per les seves exigències, entrarien dins el que a França, per seguir comparant el nostre país amb la resta d'Europa, en diuen «Museus Classificats i Controlats», per l'estat evidentment. Barcelona ha heretat aquestes institucions grans i pesades (el Museu d'Art de Catalunya, per exemple) sense que el llegat anés acompanyat d'una font d'abastament financer. Sembla lògic, però, que no se'n vulgui desprendre encara que la Generalitat faci mans i mànigues per tal que, si menys no, l'ajuntament es trobi obligat a fer-ho a mig terme. Mentre s'espera la solució idònia, la del cofinançament establert amb una única partida general generada des de la Generalitat, en un gest de generositat cap a l'ajuntament a mans dels seus contrincants en la platea política, o a través de convenis concrets adequats a cada cas, els museus barcelonins hauran de viure de poca cosa més que de la misèria veient com, al seu

Joan Rigol.

costat, un altre museu, el de la Ciència, regentat per una entitat destinada a l'estalvi (la Caixa de Pensions), disposa d'un pressupost superior al de tots els seus —són 23 museus municipals— sumats.

És clar, també, que l'ajuntament espera una generositat similar del Ministeri de Cultura. I, encara que d'acord amb la Generalitat en aquest punt, recorda que precisament en el cas del Gran Teatre del Liceu, va ser la Generalitat qui va retardar l'entrada de l'administració central plantejant problemes de protocol. Efectivament, mentre aquí es debatia la possible «pèrdua de catalanitat» del Liceu si el ministeri entrava a formar part del consorci amb una cartera, per altra banda, no pas massa plena de bitllets bancaris, a Madrid, que no tenien aquests problemes d'identitat, es conformava un projec-

Joaquim Ferrer.